

VERGADERING GEMEENTERAAD 2016

VOORSTEL

Registratienummer**Bijlage(n)**

6

OnderwerpOntwikkelingen en voorstellen toekomst Stadsregio
Amsterdam

Middenbeemster, 14 juni 2016

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

De Amsterdamse regio staat voor grote opgaven om een sterke Europese topregio te blijven en aantrekkelijk te zijn voor inwoners en bedrijven. De regio heeft behoefte aan een wendbaar, transparant, efficiënt netwerk van samenwerkende gemeenten en provincies om beter te kunnen inspelen op de regionale opgaven en kansen. De wijze waarop de overheden nu samenwerken gaat daarom veranderen, mede vanwege gewijzigde wetgeving. Dit brengt ook veranderingen met zich mee voor de wijze waarop de 15 gemeenten van de Stadsregio Amsterdam (SRA) samenwerken.

De wijzigingen betreffen de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling van de Stadsregio. Per 1 januari 2017 zal de Stadsregio zich uitsluitend concentreren op verkeer en vervoer taken. De samenwerking op de onderwerpen Wonen en Economie zullen vanaf die datum niet meer in SRA verband plaatsvinden. Het is aan de gemeenten om te bepalen hoe vanaf die datum de samenwerking zal plaatsvinden, op deelregio niveau en in de Metropoolregio Amsterdam (MRA).

Bij brief van 14 april 2016 heeft de stadsregio gevraagd om te reageren, c.q. te beslissen op een aantal onderwerpen rondom de wijzigingen in de SRA. Die punten worden in dit voorstel uitgewerkt.

In de commissievergadering van 17 mei 2016 heeft de vice voorzitter van het dagelijks bestuur van de SRA, de heer D. Bijl, een toelichting op deze voorstellen gegeven en was gelegenheid tot het stellen van vragen.

Oplossingsrichting**1. Samenwerking Verkeer en Vervoer (bijlage 1)**

Het dagelijks bestuur van de Stadsregio informeerde op 10 februari 2015 per brief de gemeenten over de gewijzigde wetgeving. Conform de Wet afschaffing status Plusregio, 17 december 2014 gaat de samenwerking van de 15 gemeenten van de Stadsregio per 1 januari 2017 zich concentreren tot verkeer en vervoer taken. Op 15 maart jl. stemde de Regioraad in met het voorstel om de gemeenten een wijziging van de gemeenschappelijke regeling (GR) (zie bijlage 1) en de begroting (zie bijlage 2) voor te leggen. De wijziging van de GR komt tot stand als de colleges en raden van tenminste twee derde van de

deelnemende gemeenten (die twee derde van het aantal inwoners vertegenwoordigen) daarmee instemt (conform art. 67 van de GR Stadsregio). Daarmee leggen de gemeenten de juridische en financiële basis voor het continueren en versterken van de verkeer en vervoer samenwerking.

De gemeenschappelijke regeling (GR) van de Stadsregio Amsterdam wordt met deze 9e wijziging in overeenstemming gebracht met gewijzigde wetgeving. Het beperkt de samenwerking tot verkeer en vervoer taken en verwerkt de belangrijke onlangs in werking getreden Wet lokaalspoor.

De meest van belang zijnde veranderingen in de 9e wijziging betreffen met name technische wijzigingen, waaronder:

- Er is met de fusie tussen Zeevang en Edam-Volendam thans sprake van 15 gemeenten. Dat is verwerkt in artikel 3.
- Een aantal bepalingen ten aanzien van de Planning en control cyclus is aangepast, en
- Is een aantal artikelen verduidelijkt.

Verder wordt er vooruitgewerkt op het instellen van de vervoersregio door het schrappen van de zogenaamde 'Plus'-taken:

- De voormalige zogenaamde Plustaken (benoemd in het artikelen 4 en 6; Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting, Grondbeleid, Milieu, Economische ontwikkeling en Jeugdzorg) zijn eruit gehaald. Deze taken zijn immers met de Wet afschaffing plusregio's niet meer bij de stadsregio belegd. De focus ligt nu in het kader van de vervoerregio expliciet op Verkeer en Vervoer en daar is nu ook de Wet lokaalspoor naast de andere vervoerswetten benoemd.

Voor een compleet overzicht, verwijzen wij u naar bijlage 1: de 'Toelichting 9e wijziging van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Amsterdam'

Het college stelt de raad voor:

- *de voorliggende wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Amsterdam (9e wijziging) vast te stellen.*
- *in te stemmen met de inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling op 1 januari 2017 mits de gemeenten tijdig besloten hebben over de wijze waarop zij de samenwerking op de andere beleidsterreinen per 1 januari 2017 organiseren.*
- *een afschrift van het genomen besluit te sturen naar het Dagelijks Bestuur.*

2. Programmabegroting 2017-2020 Verkeer & Vervoer (bijlage 2)

Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) vraagt het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten voor 1 juni 2016 hun zienswijze over de conceptbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur agendeert de ontvangen reacties in de Regioraad van 5 juli 2016 bij de besluitvorming over de begroting.

De begroting van het onderdeel verkeer en vervoer volgt uit de eerdere begroting van de stadsregio, maar is voor de gemeente lastig te interpreteren. De BDU-gelden gaan rechtstreeks naar de SRA en besluitvorming vindt ook plaats in dat orgaan. De gemeenten worden hier weliswaar bij betrokken, maar niet in die mate dat het verkrijgen van overzicht op financieel detailniveau mogelijk is. Het is daarom verstandig om tijdens de behandeling van dit onderdeel in de raad –voor zover de portefeuillehouder dat nodig acht- ambtelijke ondersteuning van de SRA te verzoeken.

In het stuk is te lezen dat de bijstellingen uit het begrotingsproces 2017 voor een verdere neerwaartse ontwikkeling van de gespaarde BDU zorgen. Dit komt nagenoeg geheel door het jaarrekeningresultaat 2015, waarvan de niet geraamde investeringssubsidie GVB van €141,9 mln onderdeel uitmaakt. Daarnaast is er een beperkte aanvullende beroep op de BDU door ontvlechting, indexering en kleine bijstellingen. Dat er in de verschillende jaarschijven forse verschuivingen optreden komt door de 'kasritme' bijstellingen van OV. Het totaal van deze bijstellingen van OV is nagenoeg budgettair neutraal. Door de beperkte weergave van de planningshorizon (t/m 2020) kan aan deze ontwikkeling nog geen conclusies worden getrokken

De verwachting in de meerjarenraming is dat de Stadsregio in de loop van 2016 externe financiering moet aantrekken. Doordat de rentestand begin 2016 bijzonder laag is zijn er geen grote rente effecten te verwachten wanneer bij de overgang naar externe financiering er kortlopend meer middelen worden aangetrokken dan stikt noodzakelijk. De lage rentestand maakt een wat ruimere financiële buffer mogelijk zodat de financiering geen belemmering wordt voor de voortgang in de realisatie van beleid.

Het college vraagt de raad om de zienswijze (conform bijgaande brief) op de Programmabegroting 2017 – 2020 Verkeer en Vervoer van de Stadsregio Amsterdam vast te stellen.

Ook op de andere onderdelen die bij de SRA waren ondergebracht zal worden samengewerkt wanneer de SRA een Vervoersentiteit is geworden. Het college heeft besloten om die onderdelen (wonen en economie) op de pakken vanuit deelregio's en zo in het grotere geheel van de MRA te bewegen.

3. Samenwerking Wonen per 1 januari 2017 (bijlage 3)

Vanwege aangepaste wetgeving (Wet afschaffing status Plusregio, zie bovenstaand) stopt per 1 januari 2017 de samenwerking op het gebied van wonen binnen het formele samenwerkingsverband van de Stadsregio. De 15 portefeuillehouders Wonen van de stadsregiogemeenten hebben met elkaar gesproken over hun inzet voor de samenwerking. De meegezonden Samenwerkingsagenda Regionale Woningmarkt 2016-2020 vormt de inhoudelijke agenda van deze samenwerking.

Voor de uitvoering van deze agenda willen de portefeuillehouders Wonen de samenwerking organiseren in drie deelregio's: Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Zaanstreek-Waterland. De samenwerkingsagenda is een vertaling van de afspraken die al liepen binnen de stadsregio Amsterdam en die zijn aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving.

Het college stelt de raad voor om de Samenwerkingsagenda Regionale Woningmarkt 2016-2020 te onderschrijven, te vertalen in het beleid van de gemeente en uitvoering te geven aan het actieprogramma.

Het college heeft ingestemd dat de huidige samenwerking van de 15 gemeenten in Stadsregionaal verband voor Wonen per 1 januari 2017 stopt en de samenwerking per die datum – op voordracht van de portefeuillehouder wonen – in te richten via de deelregio's Amstelland-Meerlanden, Amsterdam en Zaanstreek-Waterland en binnen de versterkte

metropool samenwerking.

4. Samenwerking Economie per 1 januari 2017

Het college heeft ingestemd dat de huidige samenwerking van de 15 gemeenten in Stadsregionaal verband voor Economie per 1 januari 2017 stopt en de samenwerking per die datum in te richten via de deelregio's Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Zaanstreek-Waterland in de versterkte metropool samenwerking.

5. Financiering van de regionale samenwerking

Voor de bekostiging voor de deelregionale samenwerking voor wonen en economie, en de toekomstige geïntensiveerde samenwerking in MRA verband, stelt het college aan de raad voor om vooralsnog de huidige inwonersbijdrage van € 2,23 (gereserveerd voor SRA) in de gemeentelijke begroting van 2017 te reserveren.

6. Betrokkenheid van raden bij de regionale samenwerking (bijlage 4)

Ook in het toekomst, na de wijzigingen binnen de SRA, is het van belang dat de raad betrokken en geïnformeerd wordt en invloed uit kan oefenen op de regionale samenwerking. Daarover moeten afspraken gemaakt worden. De projectcommissie Bestuurlijke Toekomst van de Regioraad heeft een advies opgesteld over het versterken van de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers bij regionale samenwerking.

Het college stelt de raad voor om in te stemmen met het advies van de projectcommissie Bestuurlijke Toekomst.

Meetbare doelstelling

De gemeenschappelijke regeling SRA wordt aangepast.

Financiële consequenties

Er wordt voorgesteld om de (bestaande) inwonersbijdrage van € 2,23 in de gemeentelijke begroting van 2017 te blijven reserveren voor de (deel)regionale samenwerking.

Overige consequenties

-

Monitoring evaluatie

-

Voorgesteld besluit

Het college stelt de raad voor:

1. de 9^e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Amsterdam vast te stellen.
2. in te stemmen met de inwerkingtreding van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling op 1 januari 2017 mits de gemeenten tijdig besloten hebben over de wijze waarop zij de samenwerking op de andere beleidsterreinen per 1 januari 2017 organiseren.
3. een afschrift van het genomen besluit te sturen naar het Dagelijks Bestuur van de Stadsregio Amsterdam.
4. de zienswijze (conform bijgaande brief) op de Programmabegroting 2017 – 2020 Verkeer & Vervoer van de Stadsregio Amsterdam vast te stellen.

5. de Samenwerkingsagenda Regionale Woningmarkt 2016-2020 te onderschrijven, te vertalen in het beleid van de gemeente en uitvoering te geven aan het actieprogramma.
6. in te stemmen met het advies van de projectcommissie Bestuurlijke Toekomst van de Regioraad van de Stadsregio over de verbetering van de democratische legitimiteit (en transparantie) van de regionale samenwerking.
7. om de inwonersbijdrage van € 2,23 in de gemeentelijke begroting van 2017 te blijven reserveren voor de (deel)regionale samenwerking voor de onderwerpen Wonen en Economie, dan wel de versterkte MRA samenwerking.

Communicatie/Participatie

Zienswijze (brief) naar de SRA over de concept Programmabegroting 2017-2020 Verkeer & Vervoer.

Bijlagen

- Bijlage 0: Stadsregio Brief voorstellen regionale samenwerking 1 januari 2017
- Bijlage 1: Toelichting 9^e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Amsterdam
- Bijlage 2: Programmabegroting 2017-2020 Verkeer & Vervoer
- Bijlage 3: Brief en samenwerkingsagenda Regionale Woningmarkt 2016-2020, stadsregio Amsterdam
- Bijlage 4: Brief en Advies over de verbetering van de democratische legitimiteit (en transparantie) van de regionale samenwerking.
- Bijlage 5: Lijst van vragen en antwoorden toekomst regionale samenwerking gemeenten Stadsregio Amsterdam